

10. UNIS-France

Willy Robbrecht

november 2002

Abstract: UNIS-France is not a brand name but a French quality label.

Keywords: UNIS-France, MARC.

1. Inleiding

In de literatuur is er nogal wat verwarring betreffende de rekenlinialen van het zogenaamde "merk" UNIS. Als deelmerk (type, ondermerk) wordt dan meestal MARC vermeld [1], [2].

In dit artikel wil ik een en ander in een juiste context plaatsen.

2. Bronnen

Zonder gespecialiseerde vakliteratuur is het moeilijk te achterhalen waarvoor UNIS staat. Zelfs telefonische contacten met de "Union des Fabricants" en het "Institut Nationale de la Propriété Industrielle" te Parijs leverden geen bruikbare informatie op maar wel enkele ideeën. Het toeval bracht mij naar enkele internet-sites waarbij een verklaring gegeven werd:

2a. Verzameling van speelgoedpoppen [3]

Uit het glossarium citeer ik letterlijk: UNIS-France = *sigle patriotique de l'union nationale intersyndicale des marques de fabrique déposé en 1916 pour désigner l'appartenance française de ces articles.*

2b. Veiling in Hotel Ambassador Parijs (Nov 2002) [4]

Bij item 461 staat vermeld: UNIS-France: *marque de l'intersyndicale des marques de fabrique déposée en 1916 par tous les fabricants faisant partie de la Chambre syndicale ... pour certifier l'origine française de leurs produits.*

2c. Salon de l'organisation commerciale 1933 (Parijs?) [5]

Bij de voorstelling van mecanografische machines - o.a. ter sortering van ponskaarten - van de firma BULL werd opgemerkt:

"Tels sont les specimens qu'exposait la compagnie des Machines Bull, production de son usine 92 bis Avenue Gambetta à Paris 20eme, où des ouvriers "français" travaillent des matières "françaises", sous le contrôle de capitaux "français". Vedettes du Salon et portant le label national "Unis-France", ils étaient la réponse aux nombreux visiteurs désireux d'acheter "français" ".

3. Definitie

UNIS is een letterwoord gevormd door: l'Union Nationale InterSyndicale.

Vrij vertaald staat UNIS dan voor een nationale vereniging van Franse fabrieksmerken, gedeponeed in 1916.

Kortweg kan gesteld worden dat UNIS een label is dat gebruikt werd om de kwaliteit van Franse producten te onderlijnen.

Opmerking: het woord "intersyndicale" in de definitie wijst erop dat het om producten van verschillende producenten kan gaan. Dit label komt inderdaad ook nog voor bij o.a. optelmachines, rekenmachines, optische instrumenten, klokken, gewone linialen en zelfs bij poppen.

Figuur 1 toont een reclamefolder voor een optelmachine van het merk Rébo. De nadruk dat het om een Frans product gaat is hier duidelijk.

4. Rekenliniaal MARC

Voor de zakrekenlinialen van het merk MARC [6] is het gebruikte label:

<< 19 UNIS France 19 >>

5. Andere producten

Enkele andere producten met label UNIS:

<< 19 UNIS France 39 >> Rébo (optelmachines)

<< 2 UNIS France 193 >> Picma, Addiator, Totalis (optelmachines)

<< 18 UNIS France 51 >> Delta (gewone linialen)

<< 55 UNIS France 154 >> Vaucanson (rekenmachines)

<< 71 UNIS France 149 >> S.F.B.J. (poppen)

6. Verfijning

Uit [4] blijkt bovendien dat het eerste getal staat voor de aard van het voorwerp (ook klasse genoemd). het tweede getal staat voor het toetredingsnummer tot de vereniging.

Eénduidig is dus de vermelding: <<71 Unis France 149 >> waarbij 71 staat voor de 'klasse' of 'verzameling' speelgoed (heel algemeen) en 149 voor de fabrikant SFBJ.

Waarom is het eerste getal dan 19 zowel voor MARC als voor Rébo? Een mogelijke verklaring is dat ook Rébo rekenlinialen in aanbieding had (volgens een folder bij optelmachines!) ofwel werd later een nieuwe afzonderlijke klasse voor optelmachines ingevoerd zoals bij << 2 UNIS France 193 >> voor Picma enz.. Terloops wijst dit laatste voorbeeld erop

dat de fabrikant voor Picma, Addiator en Totalis dezelfde zou zijn.

7. Bespreking

Het zal duidelijk zijn dat niet alle Franse producenten toegetreden zijn tot de vereniging; niet alle Franse producten dragen dus het label "UNIS". Zo is o.a. de welbekende Franse fabrikant van rekenlinialen Tavernier-Gravet geen drager van het label.

Het "Frans" zijn is soms heel ruim op te vatten. Zo is bekend dat H.W. Egli (Zwitserse constructeur van rekenmachines) en Bull (Zweedse uitvinder) samen in Parijs een Franse firma stichtten onder de naam H.W. Egli-Bull om een mecanografische machine te verkopen (ter sortering van ponskaarten). Een reclame-affiche uit 1932 vermeldt: UNIS-France (zie ook 2c) [7]. Uit bovenstaande voorbeelden blijkt dat we er mogen van uitgaan dat het gebruik van het label UNIS beperkt was in de tijd; als schatting kunnen we stellen: van 1916 tot 1940.

8. Besluit

UNIS-France is geen echt merk maar een kwaliteitslabel voor Franse producten. Voor de rekenlinialen uit [6] is MARC het merk en UNIS een label.

Referenties:

- [1] P. HOPP, *Slide Rules, Their History, Models and Makers*, Astragal Press, Mendham, USA, 1999.
- [2] H. VAN HERWIJNEN, *Slide Rule Catalogue Update (Blue book and CD)*, 1998 ev.
- [3] www.poupees-dolls.com
bekijk het glossarium [4]
<http://perso.wanadoo.fr/theimer/Auctions4.html>
- [5] <http://perso.club-internet.fr/febcm/tabsyn/ts16.htm>
- [6] W. ROBBRECHT, *Zakrekenlinialen van het merk MARC*, MIR31, 2002.
- [7] www.iu.hio.no/~ulfu/historie/bull/
geschiedenis van de Compagnie des Machines Bull.